

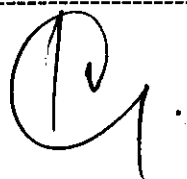
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 493/2006
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Δ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Συνεδρίαση της 1-11-2006

ΣΥΝΘΕΣΗ

- Πρόεδρος** : Ιωάννης Πράσινος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ
- Νομικοί Σύμβουλοι** : Θεόδωρος Θεοφανόπουλος, Χρήστος Θωμόπουλος,
Φωκίων Γεωργακόπουλος, Κρίτων Μανωλής, Βλάσιος
Βούκαλης, Βασίλειος Σουλιώτης, Αντώνιος Κλαδιάς,
Παρασκευάς Βαρελάς.
- Εισηγητής** : Παναγιώτης Δημόπουλος, πάρεδρος Ν.Σ.Κ.
- Ερώτημα** : Το με αριθμό ΥΠ.ΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Β3 /Φ99/ 72849/3580/11-
8-2006 έγγραφο της Γενικής Δ/σης Αρχαιοτήτων και
Πολιτιστικής Κληρονομιάς/ Δ/ση Βυζαντινών και
Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων / Τμήμα Γραμ. και Οικονομικής
Υποστήριξης, που υπογράφεται από το Γενικό Γραμματέα του
Υπουργείου Πολιτισμού.
- Περίληψη Ερωτήματος:** Αν ενόψει των διδόμενων από την αρμόδια υπηρεσία
πραγματικών στοιχείων, οι αναφερόμενες στο ερώτημα
εργασίες είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο
συμβάσεων έργου, χωρίς να υποκρύπτεται σ' αυτές
εξαρτημένη εργασία, προκειμένου να χορηγηθεί η
προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν.
2527/1997 (ΦΕΚ Α' 206) βεβαίωση.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I) Από τα στοιχεία που μας ετέθησαν υπόψη με το ανωτέρω έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας, το συνημμένο στο ίδιο έγγραφο Τεχνικό Δελτίο Έργου (Γ'ΚΠΣ), καθώς και με τα με αρ. πρωτ. 1135/15-3-2006, 4339/28-9-2006 και 4676/20-10-2006 έγγραφα της 28^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων προκύπτουν τα εξής:

1) Η 28^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων που εδρεύει στα Χανιά Κρήτης έχει αναλάβει την υλοποίηση δύο (2) έργων τα οποία εντάσσονται στο Μέτρο 2.4 του Επιχειρησιακού Προγράμματος << Κοινωνία της Πληροφορίας>> του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών με τους εξής τίτλους:

A) << Ψηφιοποίηση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Κεραμικών Ν. Χανίων >> και

B) << Ψηφιοποίηση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών εικόνων και κειμηλίων μονών Πρέβελη Ρεθύμνου και Οδηγήτριας Γωνιάς Χανίων>>

Στο πλαίσιο των δύο αυτών έργων :

α) Θα ψηφιοποιηθεί μεγάλο μέρος από τη σημαντική συλλογή Βυζαντινών και **Μεταβυζαντινών κεραμικών** που έχουν διασωθεί στο νομό Χανίων και τα οποία έχει στη κατοχή της η 28^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Τα κεραμικά αντικείμενα που θα ψηφιοποιηθούν προέρχονται από ανασκαφικές έρευνες στους νομούς Χανίων- Ρεθύμνου και καλύπτουν το χρονικό διάστημα από τη παλαιοχριστιανική περίοδο μέχρι και τη Τουρκοκρατία (από τον 6^ο μέχρι και τον 17^ο αιώνα), και

β) θα εκπονηθεί η ψηφιοποίηση μεγάλης συλλογής Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών **Εικόνων και Εκκλησιαστικών Κειμηλίων** που έχουν διασωθεί στο Μοναστήρι Πρέβελη του νομού Ρεθύμνης που βρίσκεται στο νότιο τμήμα της επαρχίας Αγίου Βασιλείου και αποτελείται από δύο μοναστηριακά συγκροτήματα του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου και του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου, και στη μονή Οδηγήτριας Γωνιάς που βρίσκεται στον οικισμό Κολυμβαρίου και είναι ένα από τα μεγαλύτερα και εντυπωσιακότερα φρουριακά μοναστήρια της Κρήτης που κτίστηκε τον 17^ο αιώνα.

Η ψηφιοποίηση μεγάλου μέρους των ανωτέρω Εκκλησιαστικών κειμηλίων και κεραμικών θα δώσει τη δυνατότητα ηλεκτρονικής καταγραφής, ταξινόμησης και άμεσης παρουσίασης σε κάθε ενδιαφερόμενο της διασωθείσης αυτής πολιτιστικής κληρονομιάς από τα παλαιοχριστιανικά χρόνια μέχρι τη Τουρκοκρατία. Προκειμένου να επιτευχθεί η ψηφιοποίηση των παραπάνω αντικειμένων πρόκειται στα πλαίσια του παρόντος προγράμματος να υλοποιηθεί βάση δεδομένων πληροφοριών που θα περιλαμβάνει εικόνες και γενικές πληροφορίες σχετικά με τη προέλευση και χρονολόγηση των εικόνων, των κειμηλίων και των κεραμικών. Ο όγκος των πληροφοριών που πρόκειται να καταγραφούν είναι σημαντικά μεγάλος (ενδεικτικά αναφέρεται ότι τα κεραμικά που θα ψηφιοποιηθούν είναι 500 κομμάτια από τη συλλογή των 1500 κεραμικών), ενώ ένα μέρος από τα κειμήλια θα ψηφιοποιηθούν με τεχνολογίες τρισδιάστατης ψηφιοποίησης μέσω 3D-Scanner που διαθέτει το Τ.Ε.Ι Κρήτης.

Οι επί μέρους τομείς υλοποίησης των έργων περιλαμβάνουν :

- Ολοκλήρωση καταγραφής υλικού
- Φωτογράφιση υλικού
- Τεκμηρίωση και καταγραφή υλικού
- Μετάφραση βασικών πληροφοριών
- Οργάνωση βάσης δεδομένων
- Ψηφιοποίηση σε τρισδιάστατο ψηφιοποιητή
- Μοντελοποίηση κειμηλίων
- Παραγωγή έντυπου υλικού συνοδευτικού της βάσης δεδομένων.

Η συγκέντρωση και ψηφιοποίηση του ανωτέρω υλικού θα γίνει υπό τη συνεχή επίβλεψη και συνεργασία του Προϊσταμένου της 28^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, προκειμένου να ελέγχεται και η ορθότητα των επιστημονικών στοιχείων που θα ψηφιοποιηθούν.

Οι Μονές Πρέβελη Ρεθύμνου και Οδηγήτριας Γωνιάς Χανίων δεν έχουν σχέση με το έργο της ψηφιοποίησης ούτε θα χρησιμοποιήσουν το υλικό που θα έχει ενσωματωθεί στη βάση δεδομένων για δικούς τους λόγους, ούτε χρηματοδοτούνται από το έργο.

Η πραγματοποίηση του παραπάνω προγράμματος ψηφιοποίησης κρίνεται από την υπηρεσία απαραίτητη, διότι με αυτό τον τρόπο ένα σημαντικό

κομμάτι της πολιτιστικής μας κληρονομιάς θα καταγραφεί συστηματικά ώστε να είναι δυνατή στη συνέχεια η μελέτη και η δημοσίευσή του. Παράλληλα η δημιουργία σχετικής ιστοσελίδας θα δώσει τη δυνατότητα σε άλλους επιστήμονες και στο ευρύ κοινό να έχουν πρόσβαση στο υλικό αυτό.

2) Η αρμόδια 28^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, που θα υλοποιήσει τα ανωτέρω έργα μέχρι σήμερα εκτελεί δέκα πέντε (15) έργα ενταγμένα στο Γ' ΚΠΣ, και δεν έχει τη δυνατότητα να απασχολήσει προσωπικό που ήδη υπάρχει για την υλοποίηση των έργων και επίσης ειδικότητες που απαιτούνται για την εκτέλεσή τους δεν υπάρχουν στην υπηρεσία, όπως είναι προγραμματιστές, μεταφραστής και τεχνικός Η/Υ.

Επειδή η αρμόδια για την υλοποίηση υπηρεσία δεν διαθέτει το απαραίτητο προσωπικό για την υλοποίηση των δύο ανωτέρω έργων προτείνει, για κάθε έργο, την ανάθεσή του, με σύμβαση έργου, σε άτομα των εξής ειδικοτήτων:

- Αρχαιολόγοι τέσσερις (4).
- Φωτογράφοι δύο (2).
- Προγραμματιστές δύο (2)
- Μεταφραστής ένας (1)
- Τεχνικός Η/Υ ένας (1)

Δηλαδή θα απασχοληθούν δέκα (10) άτομα για κάθε έργο και συνολικά είκοσι (20) άτομα.

3) Η συνολική δαπάνη για κάθε έργο είναι η εξής : α) για το έργο << Ψηφιοποίηση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Κεραμικών Ν. Χανίων >> **42.000,00 Ευρώ** και για το έργο << Ψηφιοποίηση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών εικόνων και κειμηλίων μονών Πρέβελη Ρεθύμνου και Οδηγήτριας Γωνιάς Χανίων>> **49.750,00 Ευρώ.** Το ποσό αμοιβής κάθε ατόμου δεν μπορεί να υπολογιστεί εκ των προτέρων.

4) Ο τόπος εκτέλεσης των ανωτέρω έργων είναι ο τόπος που βρίσκονται τα ανωτέρω μνημεία όπως αναφέρονται στο τεχνικό δελτίο.

5) Τα ανωτέρω έργα δεν ανάγονται στα συνήθη καθήκοντα των υπαλλήλων της υπηρεσίας παρά μόνο όσον αφορά την αρχαιολογική τεκμηρίωση των αντικειμένων (αρχαιολόγοι), αλλά η υπηρεσία λόγω φόρτου εργασίας αδυνατεί να διαθέσει προσωπικό αυτών των ειδικοτήτων για να εκτελέσει τα ανωτέρω έργα .

6) Τα έργα αυτά **δεν καλύπτουν πάγιες ανάγκες** της υπηρεσίας αλλά συνιστούν έκτακτες ανάγκες και το ανωτέρω προσωπικό θα εξυπηρετήσει συγκεκριμένα έργα, που θα περαιωθούν εντός έντεκα (11) μηνών.

7) Ο χρόνος που θα απασχοληθούν τα ανωτέρω άτομα είναι οι έντεκα (11) μήνες

II. A. α. Στις παραγράφους **1 έως και 5 του άρθρου 6 του ν.2527/1997**, υπό τον τίτλο «Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του ν.2190/1994 και άλλες διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' 206) ορίζονται τα εξής:

«**1.** Για τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου από υπηρεσίες και νομικό πρόσωπα του δημόσιου τομέα με φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 681 κ.ε. του Αστικού Κώδικα ή με άλλες ειδικές διατάξεις, απαιτείται η προηγούμενη έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, με την οποία καθορίζεται ο αριθμός των προσώπων που θα απασχοληθούν, το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελέσουν, το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολική ή τμηματική παράδοση του έργου, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αναδόχου, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, καθώς και ότι το έργο δεν ανάγεται στον κύκλο των συνήθων καθηκόντων των υπαλλήλων του οικείου φορέα και αιτιολογία για τους λόγους που δεν μπορεί να εκτελεστεί από υπαλλήλους του. Με τη σύμβαση μίσθωσης έργου καθορίζονται οι τυχόν αναγκαίοι όροι και κάθε λεπτομέρεια, σχετικώς με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αναδόχου. Σύμβαση μίσθωσης έργου που καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες είναι αυτοδικαίως και καθ' ολοκληρίαν άκυρη. **2.** Για την έκδοση της κατά την προηγούμενη παράγραφο απόφασης, καθώς και για την προηγούμενη έγκριση, όπου αυτή προβλέπεται, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, για τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου, απαιτείται βεβαίωση της νομικής υπηρεσίας ή νομικού συμβούλου της οικείας υπηρεσίας ή νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα, ότι πρόκειται για γνήσια σύμβαση έργου που δεν υποκρύπτει εξαρτημένη εργασία. **3.**Ανανέωση ή παράταση της σύμβασης μίσθωσης έργου απαγορεύεται και είναι αυτοδικαίως άκυρη. Παράταση του χρόνου παράδοσης του έργου επιτρέπεται χωρίς οποιοδήποτε αύξηση της αμοιβής του αναδόχου. Απασχόληση του αναδόχου σε έργα ή εργασίες άσχετες με εκείνες που

περιγράφονται στη σύμβαση απαγορεύεται και συνεπάγεται τον καταλογισμό ολικώς ή μερικώς της αμοιβής του αναδόχου σε βάρος του υπευθύνου υπηρεσιακού οργάνου. Ρήτρα καταβολής της εργολαβικής αμοιβής τμηματικώς κατά μήνα ή άλλο χρονικό όριο χωρίς συνάρτηση με την πρόοδο του έργου είναι αυτοδικαίως άκυρη. **4.** Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή άλλα αρμόδια υπηρεσιακά όργανα που ενεργούν κατά παράβαση των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων παραπέμπονται υποχρεωτικώς στην αρμόδια πειθαρχική δικαιοδοσία κατά τις οικείες διατάξεις και διώκονται αυτεπαγγέλτως ή κατ' έγκληση οποιουδήποτε πολίτη για παράβαση καθήκοντος κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα. **5.** Από τις διατάξεις του παρόντος εξαιρούνται οι συμβάσεις έργου για διερμηνεία σε συνέδρια, ημερίδες, επιτροπές, συζητήσεις με εκπροσώπους ξένων χωρών ή οργανισμών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γενικώς σε κάθε περίπτωση που αντικειμενικώς απαιτείται διερμηνεία, καθώς και συμβάσεις έργου του διδακτικού προσωπικού του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και των Μονάδων Εκπαίδευσης ή σχολών επιμόρφωσης υπουργείων ή Ν.Π.Δ.Δ. **6...**».

β. Επίσης, στον **Αστικό Κώδικα** και με αυτοτελή Κεφάλαια ρυθμίζονται τα της συμβάσεως μισθώσεως εργασίας (Κεφ. 18^ο άρθρα 648-680) και τα της συμβάσεως μισθώσεως έργου (Κεφ. 19^ο άρθρα 681-702).

Ειδικότερα:

1. Στο άρθρο **648 ΑΚ** δίδεται η έννοια της συμβάσεως εργασίας, κατά την οποία «Με τη σύμβαση εργασίας ο εργαζόμενος έχει υποχρέωση να παρέχει, για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, την εργασία του στον εργοδότη και αυτός να καταβάλλει το συμφωνημένο μισθό. Σύμβαση εργασίας υπάρχει και όταν ο μισθός υπολογίζεται κατά μονάδα της παρεχόμενης εργασίας ή κατ' αποκοπήν, αρκεί ο εργαζόμενος να προσλαμβάνεται ή ν' απασχολείται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο», ενώ στο άρθρο **681 ΑΚ** δίδεται η έννοια της συμβάσεως έργου, σύμφωνα με την οποία «Με τη σύμβαση έργου ο εργολάβος έχει υποχρέωση να εκτελέσει το έργο και ο εργοδότης να καταβάλει τη συμφωνημένη αμοιβή».

2. Η διάκριση των δύο, ως άνω μορφών, συμβάσεων έχει καταστεί αντικείμενο ευρύτατης έρευνας στη θεωρία και τη νομολογία των δικαστηρίων και έχουν επ' αυτής διατυπωθεί ποικίλες απόψεις (με παραλλάσσουσες μάλιστα λεπτομέρειες μεταξύ τους). Κατά τη μάλλον κρατούσα γνώμη, η μίσθωση

έργου, η εκτέλεση του οποίου μπορεί να αναληφθεί και από πλείονα πρόσωπα ως συνοφειλέτες εις ολόκληρο, κατ' άρθρ. 481 επ. ΑΚ (βλ. Ι Σπυριδάκη – Ευαγ. Περάκη, κατ' άρθρ. ερμηνεία αστικού Κώδικα, Ειδικός Μέρος Ενοχικού, σημ. 3 υπό άρθρο 681 ΑΚ), διακρίνεται από τη μίσθωση εργασίας, όχι μόνο κατά το κριτήριο της εξαρτήσεως, το οποίο υπάρχει μεν στη δεύτερη, όχι, όμως, και στην πρώτη (βλ. πλείονα Καποδίστρια Ερμ. Α.Κ. Εισηγ. Εις. Άρθρα 648-680 παρ. 36-38, ΑΠ 1301/74 ΝοΒ 23. 749), αλλά και από το γεγονός ότι στη μίσθωση εργασίας οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην παροχή εργασίας καθ' αυτή, η παροχή δηλαδή συνιστάται στην προσωπική απασχόληση του οφειλέτου – εργαζομένου (βλ. ΑΠ 122/1977 ΕΕΔ 37. 435, ΑΠ 218/1974 ΕΕΔ 35. 1103, ΑΠ 48/1979 ΕΕΔ 38. 536, ΑΠ 779/1978 ΔΕΝ 55. 10). Αντίθετα, στη σύμβαση έργου η βούληση των συμβαλλομένων αποβλέπει στην επίτευξη του συμφωνηθέντος τελικού αποτελέσματος, δηλαδή η παροχή είναι το, κατά τη σύμβαση, ολοκληρωμένο αποτέλεσμα – ανεξαρτήτως από την ίδια την εργασία – αυτό καθεαυτό της δραστηριότητας του εργολάβου, ο οποίος ενεργεί με δική του πρωτοβουλία και η λήξη της επέρχεται αυτομάτως με την πραγμάτωση του έργου (βλ. Καρακατσάνη «Εργατικό Δίκαιο» Τμ. Α', 1976 σελ. 97-98, Κ. Καυκά Ενοχ. Δικ. υπό άρθρα 681, 682 παρ. 5, ΟΛΑΠ 624/1976 ΕΕΔ 35. 749 επ., ΑΠ 186/70 ΕΕΔ 29. 677 κ.α.).

3. Στην πράξη, βεβαίως, ο κίνδυνος εννοιολογικής διολισθήσεως από τη μια σύμβαση στην άλλη παρουσιάζεται συνήθως και έκδηλος. Για το λόγο αυτό, ο νομοθέτης έθεσε για τη σύναψη μισθώσεως έργου στη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του ως άνω ν. 2527/1997 ορισμένα στοιχεία, τα οποία απαραίτητως πρέπει να περιέχονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση που θα εκδοθεί. Σκοπός, άλλωστε, της ρυθμίσεως αυτής είναι ν' αποτρέψει την ανατροπή του συστήματος των προσλήψεως υπαλλήλων με τη μέθοδο συνάψεως συμβάσεων μισθώσεως έργου, όταν αυτές στην πραγματικότητα υποκρύπτουν πρόσληψη προσωπικού και όχι γνήσια ανάθεση έργου (βλ. εισηγητική έκθεση ν. 2527/1997).

Γ.1. Όπως κατ' επανάληψη έχει γνωμοδοτήσει το ΝΣΚ (βλ. ενδεικτικά ΓνμδΝΣΚ 635/1997, 38/1998, 150/1998, 414/1998, ΓνμδΟΛΝΣΚ 24/1999, 189, 402/2001, 18, 86, 68, 240, 165, 233, 556, 564/2002, 98, 162, 258/2003, 135, 236/2006 κ.α.), η απαιτούμενη από την προαναφερθείσα παρ. 2 του

άρθρου 6 του ν. 2527/1997 βεβαίωση της νομικής υπηρεσίας ή νομικού συμβούλου της οικείας υπηρεσίας, ότι δηλαδή πρόκειται για γνήσια σύμβαση έργου που δεν υποκρύπτει εξαρτημένη εργασία, προκειμένου για τις υπηρεσίες του Δημοσίου (Υπουργείων κ.λ.π.), έχει προφανώς τον χαρακτήρα γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως αποκλειστικώς προς τούτο αρμοδίου οργάνου προς νομική καθοδήγηση των ενεργειών της Διοικήσεως, σύμφωνα με την περ. ζ' του άρθρου 2 του π.δ. 282/96 'Όργανισμός του ΝΣΚ» (ΦΕΚ Α' 99) και ήδη περ. στ' του άρθρου 2 του ν. 3086/2002, δηλ. του νέου οργανισμού του ΝΣΚ (ΦΕΚ 324/23-12-02 τ. Α').

Κα τούτο, διότι, σύμφωνα με την πιο πάνω πάγια θέση του ΝΣΚ: I)ο όρος «βεβαίωση» κυριολεκτεί επί συνδρομής πραγματικών γεγονότων, ενώ στην προκειμένη περίπτωση προέχει εάν τα διδόμενα από την αρμόδια υπηρεσία πραγματικά περιστατικά, και με αποκλειστική ευθύνη της ίδιας για την αλήθεια τούτων, εμπíπτουν, καταρχάς, στη νομική έννοια της συμβάσεως μισθώσεως έργου, χωρίς να υποκρύπτεται εξαρτημένη εργασία, λαμβανομένων πάντοτε υπόψη για την εκτίμηση αυτή και των βασικών κατευθύνσεων που ο νομοθέτης χαράσσει στην παρ. 1 της αυτής διατάξεως και II)στην έννοια του Νομικού Συμβούλου της οικείας υπηρεσίας περιλαμβάνεται, όχι μόνο το πρόσωπο αυτού, αλλά και η κατά τις κείμενες διατάξεις οργανωτική εν γένει δομή, και ο τρόπος λειτουργίας του επισήμου γνωμοδοτικού οργάνου του Δημοσίου, ήτοι του ΝΣΚ.

2.Κατά τα επίσης γενόμενα δεκτά, προϋπόθεση εκδόσεως της γνωμοδοτήσεως κατά την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 είναι η παροχή από την αρμοδία υπηρεσία όλων των **πραγματικών στοιχείων**, που αναφέρονται στο αντικείμενο του έργου, και τα οποία, ειδικότερα, πρέπει να είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2527/97 (αριθμός προσώπων, συγκεκριμένο έργο, χρονικό διάστημα που απαιτείται για την παράδοσή του, τόπος εκτέλεσης τούτου, μη αναγωγή στο συνηθισμένο κύκλο καθηκόντων των υπαλλήλων της υπηρεσίας και αιτιολογία αδυναμίας εκτελέσεως του έργου από υπαλλήλους αυτής).

3. Η ακρίβεια των στοιχείων αυτών, είναι, όπως σε κάθε περίπτωση ερωτήματος της Διοικήσεως, αποκλειστική ευθύνη της παρέχουσας αυτά υπηρεσίας, μη υφισταμένης δυνατότητας, αλλά και μη συντρέχουσας προς τούτο αρμοδιότητας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, προς έλεγχό τους,

εφόσον αντικείμενο της γνωμοδοτήσεως είναι εάν τα, δεσμευτικά για την κρίση του, διδόμενα πραγματικά περιστατικά εμπíπτουν καταρχάς στην έννοια της γνήσιας συμβάσεως μισθώσεως έργου και δεν υποκρύπτεται σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Η νομική αυτή κρίση, στο στάδιο κατά το οποίο εκφέρεται, δηλαδή προ της εκδόσεως της κοινής υπουργικής αποφάσεως, προφανώς εξαντλείται σε «κατ' αρχήν» εκτίμηση του αντικειμένου, ως δυναμένου να αποτελέσει αντικείμενο συμβάσεως μισθώσεως έργου, χωρίς να υποκρύπτει εξαρτημένη εργασία, ενώ η προτεινομένη να συναφθεί σύμβαση και οι όροι και οι λεπτομέρειες αυτής με τα κατ' ιδίαν φυσικά πρόσωπα, καταρτίζονται και συνομολογούνται από την Υπηρεσία σε μεταγενέστερο στάδιο, ήτοι μετά την έκδοση της ως άνω κοινής υπουργικής αποφάσεως σε εφαρμογή και εντός των πλαισίων αυτής.

4. Επομένως, η αρμόδια υπηρεσία κατά την κατάρτιση των επί μέρους συμβάσεων μισθώσεως έργου οφείλει να διαλαμβάνει ρητώς, ως περιεχόμενο αυτών, όλα τα στοιχεία που μνημονεύονται στην παρ. 1 του άρθρου 6 και της κοινής υπουργικής αποφάσεως, ώστε ν' αποφευχθεί η, υπό του νομοθέτου σαφώς αποκρουόμενη, εκδοχή ή πιθανότητα της εκ των υστέρων μεταπτώσεως ή χαρακτηρισμού της συμβάσεως, ως εξαρτημένης εργασίας, με εντεύθεν συνέπεια την ακυρότητά της. Ιδιαίτερη, μάλιστα προσοχή πρέπει να καταβάλλεται από το αρμόδιο όργανο, ως προς την εξειδίκευση και τον συγκεκριμένο προσδιορισμό του ανατιθέμενου έργου, στην παράδοση του οποίου εντός του συμβατικού χρόνου αποβλέπει η Διοίκηση. Σε περίπτωση δε, που στη σύμβαση τίθεται όρος για την καταβολή της εργολαβικής αμοιβής τμηματικώς κατά μήνα, ή κατ' άλλο χρονικό διάστημα, πρέπει να προβλέπεται στη σύμβαση η τμηματική παράδοση αντιστοίχου συγκεκριμένου μέρους του έργου, η καταβολή δε αυτή να συναρτάται πάντοτε με συγκεκριμένα στάδια προόδου του έργου σαφώς προσδιοριζόμενα, προς αποφυγή αυτοδίκαιων (βλ. παρ. 3 του άρθρου 6) ακυροτήτων (βλ. ανωτέρω ΓνμδΝΣΚ 102, 573/2005).

III. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα ως άνω αναφερόμενα πραγματικά περιστατικά – η ύπαρξη και η αλήθεια των οποίων αποτελεί, κατά τα προαναφερθέντα, αποκλειστική ευθύνη της αρμοδίας υπηρεσίας – προκύπτουν : α) ο αριθμός των προσώπων που θα προσληφθούν, β) η

συγκεκριμένη ειδικότητα των επιθυμούντων να συνάψουν σύμβαση έργου, γ) το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελέσουν, το αντικείμενο του οποίου δεν καλύπτει πάγιες ανάγκες (με εξαίρεση την αρχαιολογική τεκμηρίωση των ανωτέρω αντικειμένων από τους αρχαιολόγους) αλλά συνιστά έκτακτη ανάγκη, δ) το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την παράδοσή του, που είναι δεδομένο και η πάροδος του οποίου θα εξαντλήσει το αντικείμενο του έργου, με την έννοια ότι δεν θα επαναληφθεί στο μέλλον, ε) ο τόπος εκτέλεσης τούτου, στ) το συνολικό ποσό της αμοιβής τους. Τούτο σημαίνει ότι εξαιρουμένων των αρχαιολόγων, τα καθήκοντα των οποίων δεν προκύπτει να ανάγονται εκτός των συνήθων καθηκόντων των ήδη υπηρετούντων στην Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, αρχαιολόγων, πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοση θετικής γνωμοδότησης από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, κατ' άρθρο 6 παρ. 2 ν. 2527/1997, δεδομένου ότι η αρμόδια υπηρεσία καθορίζει τον αριθμό των προσώπων, που απαιτούνται για την εκτέλεση των συγκεκριμένων δύο (2) έργων, το ακριβές αντικείμενο των έργων, το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την παράδοσή τους, τον τόπο εκτελέσεώς των, ότι οι ήδη υπηρετούντες μόνιμοι υπάλληλοι της υπηρεσίας δεν επαρκούν για να εκτελέσουν τα συγκεκριμένα έργα και επί πλέον δεν υπηρετούν στην αρμόδια υπηρεσία άτομα απαραίτητων για τα έργα ειδικότητων, καθώς και το ποσό της αμοιβής που αντιστοιχεί στο όλο έργο.

IV. Ενόψει όλων των παραπάνω και με την προαναφερθείσα προϋπόθεση ότι η αρμόδια υπηρεσία φέρει την αποκλειστική ευθύνη για την ύπαρξη και την αλήθεια των ως άνω πραγματικών περιστατικών, τα οποία αναφέρονται τόσο στο ανωτέρω έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας, και στο συνημμένο Τεχνικό Δελτίο Έργου (Γ'ΚΠΣ), όσο και στα με αρ. πρωτ. 1135/15-3-2006 και 4339/28-9-2006 έγγραφα της 28^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, το Δ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι στη κρίσιμη περίπτωση πληρούνται οι απαιτήσεις της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 και συνεπώς επιτρέπεται κατά την περ. 2 του αυτού άρθρου, να ανατεθούν τα συγκεκριμένα δύο (2) έργα με σύμβαση μίσθωσης έργου στα προτεινόμενα φυσικά πρόσωπα, εξαιρουμένων των αρχαιολόγων, χωρίς να υποκρύπτεται εξαρτημένη εργασία και υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι τα προκείμενα έργα, όπως ανωτέρω λεπτομερώς περιγράφονται, είναι διαφορετικά των έργων για τα οποία στο παρελθόν

έχουν τυχόν συναφθεί συμβάσεις έργου μετά των αυτών φυσικών προσώπων.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 06-12-2006

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Περιφέρειας Αττικής

Πράσινης Πολιτικής

Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Παναγιώτης Δημόπουλος

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.